

BARN – OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Sonja Holm

§ Bilaga 2

Dnr 2008/BUN 112-710

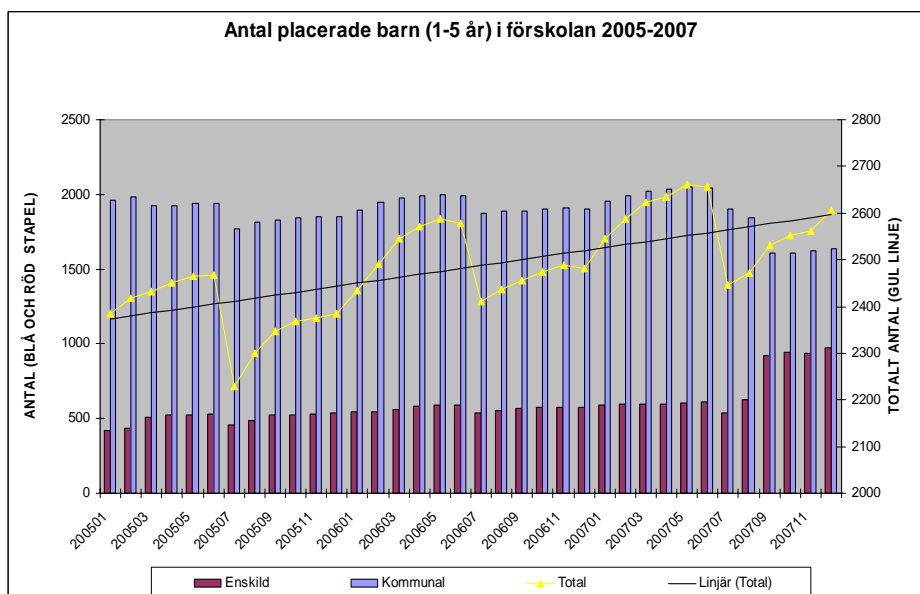
Tjänsteutlåtande

PROGNOS FÖRSKOLEPLATSER 2008 (se även bilagor)

Två gånger per år uppdateras prognosen för efterfrågan och tillgång på förskoleplatser i kommunen. Detta sker per den 15/3 och 15/10.

Prognosen utgår ifrån:

- Kommunens befolkningsprognos
- Antal inskrivna barn i förskoleverksamhet 15/3 respektive 15/10
- Antal barn i åldern 1-5 år folkbokförda i kommunen 15/3 samt 15/10 (uppgifter hämtade från kommunens fastighetsregister)
- Beläggningsgraden den 15/3

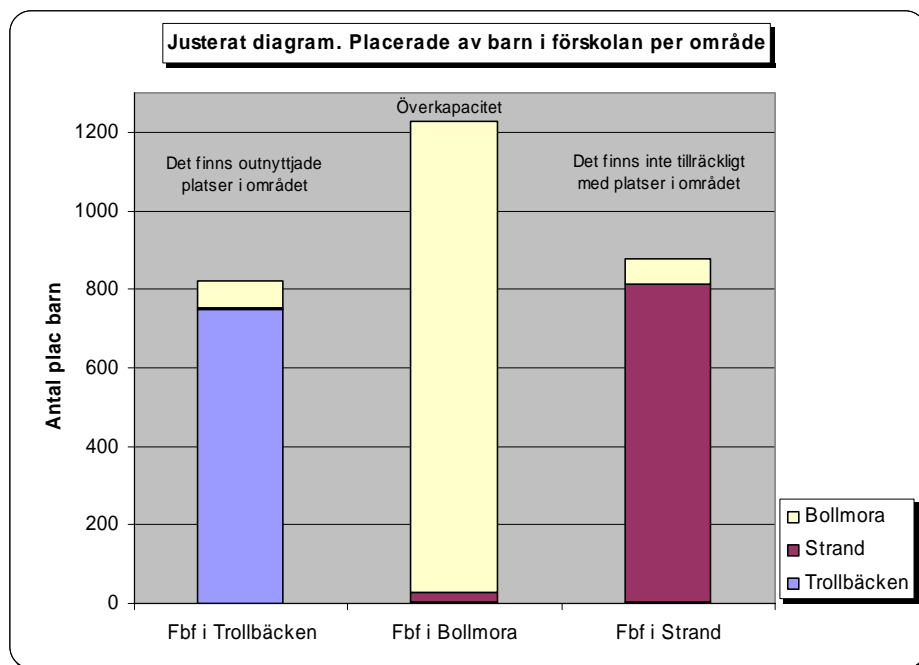
Diagrammet visar placerade barn under en treårsperiod. Den vänstra axeln anger delmängden barn i kommunala respektive enskilda förskolor. (Den högre, blå, stapeln är kommunala förskolor och det lägre, röd, enskilda.) Den högra axeln anger totalt antal barn. Den heldragna linjen anger trenden över åren samt totalt antal. Den markerade linjen, gul, årscykeln.

Sammanfattning

Trenden visar att antalet förskolebarn ökat i kommunen de senaste åren. Likaså har andelen barn som önskat någon form av omsorg i förhållande till den totala behovsgruppen barn i åldern 1-5 år ökat. I mars 2008 var den så kallade efterfråganegraden 92 procent vilket är en ökning med 1,7 procentenheter i förhållande till samma period 2007.

Med de nya förskolorna i Brevik och Skälsåtra kan kommunen erbjuda plats till alla föräldrar som önskar. Prognosen visar till och med ett överskott på drygt 50 förskoleplatser för hela kommunen för perioden mars-maj då beläggningsgraden är som högst. Det innebär att kommunen klarar garantitiden som är 3 månaders väntetid. Däremot kan föräldrarnas förstahandsval inte alltid tillgodoses. Eftersom det fortfarande saknas platser i Strand måste en viss överkapacitet finnas i Centrum. I prognosen har antal tillgängliga platser och efterfrågan delats in i tre geografiska områden för att lättare beskriva behovet: Strand, Trollbäcken och Centrum. Föräldrarnas val är av naturliga skäl inte alltid lika rationellt som vår indelning i områden varför en viss korrigering måste göras mellan områdena.

Den officiella övergripande befolkningsprognosen för åren 2008-2011 från 27/3 2008 har en något annorlunda konstruktion än prognosen för förskolan. I den kommunövergripande prognosen står att "Antalet förskolebarn minskar i Trollbäcken är konstant i Tyresö Strand och ökar något i Bollmora". Befolkningsprognosen är ett statistiskt material som inte tar hänsyn till hur stor andel av behovsgruppen barn som söker förskoleplats utan anger trender i befolkningsstrukturen, födelsenetto, in- och utflyttning, bostadsbyggande etcetera. Prognosen utgår från årscykeln januari-december. Förskoleprognosen bygger i grunden på befolkningsprognosen men tar också hänsyn till efterfråganegrad, säsongvariationer, nuvarande utbud och efterfrågan.

Diagrammet ovan visar antalet folkbokförda barn i de tre olika områdena. Det finns även barn placerade utanför områdena. När vi korregerat naturliga flöden mellan områdena (där man kan anta att föräldrarna gjort ett aktivt val och är nöjda med placeringen) kvarstår ett antal barn som fått en placering i ett område därför att platsantalet inte räckt till i det egna närområdet. Diagrammet visar också att barn folkbokförda i Bollmora finns placerade i Strand vilket ökar

kraven på nya förskoleplatser i området. För övrigt är bedömningen att 7-8 procent av alla barn i område Trollbäcken och lika många i Strand inte har fått en plats i närområdet som de önskat.

- I Trollbäcken är behovet tillfredställt. Det finns för närvarande en viss överkapacitet och ett antal 20 tal kvar att erbjuda till Kattfoten. Ett hundratal barn från Trollbäcken har i dag sin placering i Centrum. Efter noggrann genomgång av barnens folkbokföringsadresser kan man anta att ett 50-tal av dessa barn inte nödvändigtvis behöver befinna sig på ”fel” förskola trots att den tillhör ett annat område än det vi definierat som Trollbäcken. Förskolorna ligger relativt nära barnens folkbokföringsadresser, i gränslandet mellan område Trollbäcken och Centrum.
- I Strand saknas minst 60 platser efter korrigering av ett antal barn boende i Öringe, som vi antar har gjort ett aktivt val till förskolor i Centrum. Barnen i Strand som inte får plats i området återfinns i dag på centrumförskolorna Båten, Gunghästen, Sagan, Solskenet och Ringen. Skulle vi lägga till 15-20 barn från Öringe som vi tror valt Centrum i första hand ökar behovet till 75 platser.
- I Centrum finns ett överskott på drygt 50 platser våren 2008. För att reducera överkapaciteten kommer Ringens förskolor att minska sin verksamhet med cirka 30 platser till hösten. Vi gör bedömningen att detta är rimligt. Ett 25-tal barn folkbokförda i Centrum har valt förskola i område Strand av olika skäl.

-0-

Trollbäcken

Förskolan Kattfoten i Skälsätra med plats för 90 barn startade i januari 2008. Inskolningen av nya barn sker successivt och det finns fortfarande drygt 20 lediga platser. Efterfrågan har varit lägre än förväntat. Till hösten tror vi ändå att alla platser är upptagna.

Drygt 100 barn finns i dag utanför området på förskolor i Centrum. Ett 50-tal barn med adresser i Hanviken, Södra Lindalen och Västra Farmarstigen har i dag plats på förskolan Teddybjörnen i Lindalen, och barn med adresser Västra och Östra Farmarstigen och Norra Skälsätra har plats på Njupkärrs förskola och Farmarstugan. Sju barn har en placering på Montessoriförskolan Perseus. Alla dessa förskolor har i prognosunderlaget definierats tillhöra Centrum. Placeringarna har skett före Kattfotens tillkomst då platsantalet var begränsat i Trollbäcken. Vid en närmare granskning av barnens folkbokföringsadresser kan man se att de aktuella förskolorna finns inom rimligt avstånd från bostaden. Det innebär att placeringen, om man enbart ser till närhetsprincipen, mycket väl kan vara en förskola som föräldrarna valt i första hand. Likaså antar vi att de barn som finns på Montessori har gjort ett aktivt val.

Kvar är ytterligare 50-60 barn med plats utanför området. Utifrån folkbokföringsadressen kan man i dessa fall förmoda att platsen inte har valts på eget initiativ utan på grund av platsbristen i Trollbäcken. Flera av barnen bor på Fornudden och Sofieberg och har en placering på Ringens förskolor i Granängsringen.

Oavsett hur föräldrarna väljer, att byta förskola eller inte, är platsunderlaget tillgodosett i Trollbäcken/Hanviken om man inkluderar ett antal platser på de förskolor som ligger i närområdet. För övrigt lär omställningen ta något år innan alla barn har fått den plats som är alternativ ett.

Utöver dessa barn har 12 föräldrar under våren valt Tyresös modell att vara hemma med bidrag. Fyra har valt plats utanför kommunen.

Strand

I Strand saknas cirka 60-75 platser beroende på hur man ska tolka ett 15-tal barn från Öringe. Det är svårt att veta om föräldrarna aktivt valt förskolor närmare centrum än förskolor i Öringe/Strand. De barn i Strand som inte kan beredas plats i området återfinns i dag på förskolorna Båten, Sagan eller Gunghästen som ligger centralt i centrum med relativt goda kommunikationer. I område Strand finns också ett antal barn från område Centrum.

Sex föräldrar har under våren valt Tyresös modell att vara hemma med bidrag. Sju har valt plats utanför kommunen.

En mindre byggnad i anslutning till Slottsvillan för 12 barn ska rivas till sommaren på grund av arbetsmiljöskäl. En tillfällig paviljong med plats för 20 barn beräknas stå klar till hösten som ersättning. Paviljongen hyrs på två år. De åtta tillkommande platserna på Slottsvillan finns med i prognosen för hösten.

Diskussioner förs även med kommunens fastighetsavdelning om en ny förskola i hörnet Slumnäsvägen/Strandallén. Enligt uppgift kan projekteringen starta ganska omgående. Tomtytan är begränsad varför den nya förskolan endast kan rymma tre avdelningar. Tre avdelningar motsvarar cirka 60 platser vilket är tillräckligt, tillsammans med utökningen på Slottsvillan, för att täcka behovet i Strand. Några marginaler blir det inte. Eftersom Strand är ett expansivt område kan man anta att behovet återigen ökar när Strandängarna står klara för inflyttning. I befolkningsprognosen anges visserligen ingen ökning av förskolebarnen under åren 2008-2011 varför även den aspekten är viktig att ta hänsyn till i planeringen av lokaler. Det bör finnas en viss flexibilitet i systemet, men det är också en avvägningsfråga ur ett kommunalekonomiskt perspektiv. Boende i Öringe väljer i första hand plats i Strand och inte Centrum eller Fårdala. Att Strand lockar mer än Centrum är helt klart och det medför att efterfrågan på platser i Strand ökar och upptagningsområdet vidgas.

Qualitetspoolen har hört av sig och vill utöka sin verksamhet på Stjärnan. De har många föräldrar som önskar plats på förskolan. En utbyggnad av Stjärnan måste ställas i relation till övrig planerad utbyggnad i Strand. Planeras finns också på att starta en utegrupp för ett 20-tal barn.

En utökning av platsantalet på Stjärnan finns inte med i prognosen.

Centrum

I område Centrum finns en överkapacitet till våren med cirka 50 platser. Ringens förskolor kommer till hösten 2008 att reducera sin verksamhet med 30 platser. Uteförskolan vid Kobo läggs ned eftersom verksamheten blir för dyr i längden. I prognosen har vi antagit att behovet av platser minskar i Centrum i samma takt som efterfrågan tillgodoses i Strand. Hur föräldrar slutligen väljer är svårt att förutse. Tidigare har förskolorna i Centrum fungerat som "gummiband" under vårperioden och så länge antalet platser inte är tillräckligt i Strand behövs en viss överkapacitet i Centrum. I befolkningsprognosen anges också en viss ökning av förskolebarnen under åren 2008-2011.

Montessoriförskolan Perseus har inkommit med en intresseanmälan om att utöka sin verksamhet i Centrum. Perseus önskar överta de lokaler som kommunen hyrde i C3L i

samband med den tillfälliga utökningen av platser våren 2007. Lokalen är uppsagd från och med årsskiftet 2007/2008 och eftersom hyresvärden är extern så belastar kostnaden i nuläget inte kommunen. Diskussioner förs med Perseus. Generellt finns inget behov av utökade platser i centrum. En utökning medför ökade hyreskostnad.

I område Centrum har 30 föräldrar valt Tyresös modell och sex föräldrar har valt placering utanför kommunen.
er.

Birgitta Wigren
Förvaltningschef